

Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v de voorzitter
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Onderwerp
voortgangsrapportage Data Alliantie
Zeeland

Zaaknummer
463587

Behandeld door

Verzonden

Middelburg, 2 juli 2024

Geachte voorzitter,

Het College wil u graag bij dezen informeren over de voortgang van de ontwikkelingen met betrekking tot de Data Alliantie Zeeland Fase 2.

In 2022 is het concept van de Data Alliantie door de Hogeschool Zeeland neergelegd in de eindrapportage "Data Alliantie Zeeland fase 1". De gedachte daarbij is om digitalisering, data en dataproducten in te zetten als middel bij het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Dat wordt vormgegeven door samenwerking te organiseren in het Zeeuwse netwerk. Zo'n samenwerking wordt opgezet als data-project. Deze data-projecten worden ondersteund vanuit een fundament van communicatie, werkwijzen en standaarden voor datagedreven werken.

Een kerngroep is aan de slag gegaan met het opzetten van een aantal specifieke data-projecten en met de opzet van een samenwerkingsplatform (community) waar Zeeuwse overheden vraag/antwoord, documenten en andere generieke informatie met elkaar kunnen delen. De kerngroep bestaat uit vertegenwoordiging van enkele Zeeuwse gemeenten, Provincie Zeeland en Hogeschool Zeeland. De kerngroep haakt zoveel mogelijk aan bij bestaande gremia, om langs die weg data-projecten te initiëren en te faciliteren. Als uitgangspunt heeft de Provincie in deze kerngroep een faciliterende rol.

De gedachte daarbij is om geen nieuwe organisatie-vormen op te tuigen maar bestaande samenwerkingen te versterken waar het gaat om het nut van data-toepassingen en het delen van de daarbij benodigde kennis. Er wordt heel veel samengewerkt in Zeeland door diverse overheden en instellingen, over diverse maatschappelijke vraagstukken, in projecten en in reguliere vormen. Het is zaak om deze samenwerkingen op het gebied van data kwalitatief te ondersteunen en te versterken. De data-samenwerkingen geven een goede impuls aan samenwerking in Zeeland.

Inhoudelijke data-samenwerkingen

Er is een aantal inhoudelijke data-samenwerkingen in gang gezet:

1. Data-samenwerking Klimaatadaptatie
Als onderlegger voor maatregelen in het kader van klimaat-adaptatie is met de Zeeuwse gemeenten een klimaat-atlas gevuld. Deze atlas geeft de mate van klimaat-robuustheid per deelgebied weer. Als vervolg hierop wordt gezamenlijk gewerkt aan stroomlijning van data (standaarden, kwaliteit, begrippen) om inzichten goed vergelijkbaar en optelbaar te maken.
2. Data-samenwerking Zeeuwse norm
Doel van de Zeeuwse norm is het versterken van de weerbaarheid en integriteit van Zeeuwse overheden. Een van de thema's gaat over ondermijning, waarvoor een platform ingericht wordt om relevante informatie met alle Zeeuwse overheden te delen.
3. Data-samenwerking Sociaal Domein/Jeugd
Binnen het thema 'Geen kind meer gesloten' wordt gezocht naar alternatieve vormen van jeugdhulpverlening, anders dan in een gesloten leefomgeving. Er vindt een (data-)analyse plaats naar knelpunten in het zorgverleningsproces om langs die weg tot oplossing te komen.
4. Kunstmatige Intelligentie voor data-kwaliteit en gegevensmanagement
Samen met Zeeuwse overheden op een innovatieve manier (met inzet van AI) de doorzoekbaarheid van digitale documenten vergroten waardoor bij voorbeeld Woo-verzoeken efficiënter kunnen worden afgehandeld.

Een aantal inhoudelijke data-samenwerkingen is in voorbereiding:

5. Data-samenwerking Regionale EnergieStrategie (RES)
6. Data-samenwerking Recreatie en Toerisme
7. Data-samenwerking Arbeidsmarkt

Deze laatste data-samenwerkingen verkeren nog in de fase van verkenning: wat is een correcte onderzoeksvraag en hoe kan deze vraag met behulp van data-analyse geadresseerd worden? Welke data zijn nodig en zijn die ook beschikbaar?

Inmiddels afgeronde data-samenwerkingen zijn:

1. Datafest 2023 Data4Climate (biodiversiteit)
Studenten van HZ en UCR zijn in een hackathon aan de slag gegaan met data-analyse op de vraag in hoeverre klimaatverandering van invloed is op de Zeeuwse bio-diversiteit.
2. Datafest 2024 Data4Mobility (30 mei 2024; verkeersanalyse Sloebrug-gebied Vlissingen)
Studenten van HZ en UCR zijn in een hackathon aan de slag gegaan met een data-analyse op de verkeersstromen (weg, water, spoor) rondom de Sloebrug te Vlissingen; waar ontstaan opstoppingen als gevolg van brug-opening en -sluiting en welke inzichten voor aanpak van deze opstoppingen kun je daaraan ontleen? Publicatie van de resultaten vindt binnenkort plaats.
3. Proeftuin Zeelandbrug (als proeftuin afgerond per 1-1-2024)
In een proeftuin op datagedreven asset management zijn sensoren zijn geplaatst om de prestaties van brugopening en -sluiting te meten. Aan de hand de verkregen data is gezocht naar de voorspelbaarheid van te plegen onderhoud, teneinde dat onderhoud effectief in te kunnen plannen.

Het Datafest heeft als positief neven-effect gehad dat het afstudeerders heeft aangetrokken tot de Provincie. Datascience-studenten zijn bekend geraakt met de maatschappelijke vraagstukken waar de Zeeuwse overheden mee bezig zijn. Het heeft overheden de ervaring gegeven hoe een analyse-vraag te formuleren en hoe daarbij data beschikbaar te stellen, zodanig dat studenten en onderzoekers daar ook goed mee uit de voeten kunnen. Data-talent wordt op deze manier in Zeeland opgeleid en ingezet voor Zeeuwse vraagstukken (zichtbaarheid).

Het samenwerkingsplatform

Het samenwerkingsplatform biedt een podium voor kennisdeling over generieke data-gerelateerde onderwerpen zoals bij voorbeeld data-ethiek, kunstmatige intelligentie (AI), data-kwaliteit, inkoopvoorwaarden en dergelijke. Op deze manier werken we nu aan een actief netwerk in Zeeland voor data-professionals en andere belanghebbenden, waarbinnen informatie en toepassingen gedeeld worden. Door het DAZ-traject is dit netwerk explicieter in beeld. Dit gaat dubbel werk tegen en het verhoogt de herbruikbaarheid van oplossingen. Deze zomer wordt het platform gelanceerd. De eerste kennissessies (data-ethiek, AI) zijn in voorbereiding.

Eind 2024 informeren we u graag over de verdere voortgang.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

drs. J.M.M. Polman
Voorzitter

drs. M.C.J. Franken
Secretaris-algemeen directeur

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.